

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

18 юли 2013 година*

„Съдебно сътрудничество по граждански дела — Регламент (ЕО) № 44/2001 — Компетентна юрисдикция — Специална компетентност „по дела, свързани с договор“ и „по дела относно деликтна или квазиделиктна отговорност“

По дело C-147/12

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Hovrätten för Nedre Norrland (Швеция) с акт от 23 март 2012 г., постъпил в Съда на 26 март 2012 г., в рамките на производство по дело

ÖFAB, Östergötlands Fastigheter AB

срещу

Frank Koot,

Evergreen Investments BV,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: г-н Т. von Danwitz (докладчик), председател на състав, г-н А. Rosas, г-н Е. Juhász, г-н Д. Šváby и г-н С. Vajda, съдии,

генерален адвокат: г-н М. Wathelet,

секретар: г-жа С. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 17 април 2013 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за ÖFAB, Östergötlands Fastigheter AB, от г-н М. André,
- за г-н Кoot и Evergreen Investments BV, от К. Crafoord, В. Rundblom Andersson и J. Conradsson, advokater,
- за шведското правителство, от г-жа А. Falk и г-жа К. Ahlstrand-Oxhamre, в качеството на представители,
- за гръцкото правителство, от г-жа S. Chala, в качеството на представител,

* Език на производството: шведски.

- за правителството на Обединеното кралство, от г-жа J. Beeko, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от г-жа А.-М. Rouchaud-Joët и г-жа С. Tufvesson, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между ÖFAB, Östergötlands Fastigheter AB (наричано по-нататък „ÖFAB“), установено в Швеция, и г-н Koot и Evergreen Investments BV (наричано по-нататък „Evergreen“), установени в Нидерландия, по повод отказа на последните да отговарят за задълженията на установеното в Швеция акционерно дружество Copperhill Mountain Lodge AB (наричано по-нататък „Copperhill“).

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Регламент № 44/2001 съдържа правила относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела.
- 4 Съображения 8, 11 и 12 от посочения регламент гласят:

„(8) Трябва да съществува връзка между производствата, по отношение на които се прилага настоящият регламент, както и територията на държавите членки, които са обвързани от настоящия регламент. Съответно трябва да се прилагат общи правила за компетентността, когато ответникът има местоживееене в някоя от тези държави членки.

[...]

- (11) Правилата за компетентността трябва да са във висока степен предвидими и основани на принципа, че компетентността по правило се основава на местоживееенето на ответника и винаги трябва да е налице на това основание, освен в няколко ясно определени ситуации, когато основанийето на спора или автономията на страните изисква или предполага различен свързващ фактор. [Седалището на юридическите лица] трябва да се определи автономно, така че общите правила да се направят по-прозрачни и да се избегнат конфликти на юрисдикции.
- (12) Наред с местоживееенето на ответника трябва да съществуват алтернативни основания за компетентност, които са основани на тясна връзка между съда и [правния спор] или с оглед да се улесни доброто упражняване на правосъдие“.

5 В съответствие с член 1, параграф 2, буква б) от посочения Регламент той не се прилага по отношение на „производства, свързани с обявяването на дружества или други юридически лица в несъстоятелност, конкордати и аналогични производства“.

6 Член 2, параграф 1 от Регламент № 44/2001 гласи следното:

„При условията на настоящия регламент, искиве срещу лицата, които имат местоживеене в държава членка, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава членка“.

7 Съгласно член 5, точка и 1 и 3 от този регламент срещу лице, което има местоживеене в държава членка, може да бъде предявен иск в друга държава членка:

„1)

а) по дела, свързани с договор — в съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение;

б) за целите на настоящата разпоредба и освен ако не е договорено друго, мястото на изпълнение на въпросното задължение е:

— в случая на продажба на стоки, мястото в държава членка, където съгласно договора са доставени стоките или е трябвало да бъдат доставени,

— в случая на предоставяне на услуги, мястото в държава членка, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени;

в) ако не се прилага буква б), тогава се прилага буква а);

[...]

3) по дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност] — в съдилищата на мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие“.

Шведското право

8 Глава 25, член 18 от Закона за акционерните дружества (Aktiebolagslag, SFS 2005, № 551) предвижда, че членовете на управителния съвет могат да бъдат задължени да отговарят за задълженията на дружеството, когато не извършат определени формални изисквания, свързани с контрола на финансовото състояние на дружеството, което вече не разполага с достатъчно финансови средства. Съгласно посочения член:

„В случай че управителният съвет:

1. не изготви справка за предликвидационното салдо на дружеството съгласно изискванията на параграф 14 и не я представи на одитора на дружеството съгласно изискванията на параграф 13,

2. не свика първо общо събрание съгласно изискванията на параграф 15 или

3. не подаде молба до районния съд за обявяване на дружеството в ликвидация в съответствие с изискванията на параграф 17,

членовете на управителния съвет носят солидарна отговорност за задълженията, които дружеството е поело по време на неизпълнението на посочените задължения.

Всяко лице, което, като знае за неизпълнението на посочените задължения от страна на управителния съвет, извършва действия от името и за сметка на дружеството, носи солидарна отговорност с членовете на управителния съвет за възникналите вследствие на тези действия задължения за дружеството.

Правилата за отговорността по точка и 1 и 2 не се прилагат за лице, което докаже, че не е допуснало небрежност.

[...]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 9 Г-н Koot, който пребивава в Нидерландия, е член на управителния съвет на Copperhill от 9 септември 2007 г. до 5 септември 2009 г. включително, на която дата става заместващ член, длъжност, която той заема до 22 януари 2010 г.
- 10 Evergreen притежава 40 % от акциите на Copperhill, преди на 11 септември 2007 г. да придобие още 50 % акции от посоченото дружество.
- 11 Между 10 октомври 2007 г. и 2 декември 2009 г. седалището на Copperhill е в община Åre (Швеция), разположена в съдебния район на Östersunds tingsrätt (Районен съд Östersund), където през посочения период това дружество извършва дейност и построява хотел.
- 12 За построяването на този хотел Copperhill възлага извършването на изкопни работи, и по-специално поставянето на плочки в баните, на две местни предприятия, Toréns Entreprenad i Östersund AB (наричано по-нататък „Toréns“) и Kakelmässan Norr Handelsbolag (наричано по-нататък „Kakelmässan“).
- 13 Тъй като на 23 март 2009 г. Copperhill спира плащанията си поради финансови затруднения, Östersunds tingsrätt решава да приеме оздравителни мерки спрямо предприятието („företagsrekonstruktion“). В рамките на тези мерки на Toréns и Kakelmässan е възстановена само част от съответните им вземания от Copperhill. Неплатената част от тези вземания е придобита от Invest i Årefjällen i Stockholm AB (наричано по-нататък „Invest“).
- 14 На 10 август 2010 г. Invest предявява два иска, съответно срещу г-н Koot и Evergreen пред Östersunds tingsrätt. В подкрепа на своя иск срещу г-н Koot Invest твърди, че той бил длъжен да го обезщети съгласно глава 25, член 18 от Закона за акционерните дружества. Предявеният срещу Evergreen иск се основава, от една страна, на принципите на дерогиране на ограничената отговорност, а от друга страна, на обстоятелството, че Evergreen било „обещало“ да удовлетвори Toréns и Kakelmässan или да предостави на Copperhill необходимите за това средства.
- 15 Що се отнася до компетентността на Östersunds tingsrätt да разгледа въпросните спорове, Invest твърди, че увреждащото деяние е извършено в Åre и че на същото място е възникнала и вредата. Г-н Koot и Evergreen считат, че тъй като той пребивава, а дружеството е установено в Нидерландия, посоченият съд не е компетентен да разгледа тези спорове.
- 16 На 26 април 2011 г. Östersunds tingsrätt отхвърля исквете на Invest, като обявява, че не е компетентен да разгледа въпросните спорове. Според този съд споровете не са нито по дела, свързани с договор, нито по дела относно деликтна или квазиделиктна отговорност по смисъла на член 5, точки 1 и 3 от Регламент № 44/2001. При това положение, в съответствие с общото

правило, предвидено в член 2, параграф 1 от същия регламент, тези спорове би трябвало да бъдат отнесени пред юрисдикциите на държавата членка по местоживеенето на г-н Koot и по седалището на Evergreen.

- 17 Invest обжалва тези решения пред Hovrätten för Nedre Norrland и иска от посочения съд да отправи преюдициално запитване до Съда. След това дружеството прехвърля вземанията си на ÖFAB.
- 18 Hovrätten för Nedre Norrland счита, че за да реши дали шведските юрисдикции са компетентни да разгледат спора в главното производство, следва да се тълкува член 5, точки 1 и 3 от Регламент № 44/2001.
- 19 В това отношение запитващата юрисдикция си задава въпроса дали посочените разпоредби представляват изчерпателно изключение от член 2 от Регламент № 44/2001, що се отнася до исковите за обезщетение, в смисъл че е приложим член 5, точка 3 от този регламент, ако не се прилага точка 1 от посочения член. Освен това посочената юрисдикция счита, че Съдът още не е имал повод да отговори на въпроса дали попадат в обхвата на член 5, точка 3 от този регламент исковите за ангажиране на отговорността за задълженията на акционерно дружество на член на управителния съвет на това дружество (по глава 25, член 18 от Закона за акционерните дружества), както и на акционер на това дружество (по силата на дерогирането на ограничената отговорност).
- 20 Що се отнася до дерогирането на ограничената отговорност, запитващата юрисдикция посочва, че съгласно съдебната практика на Högsta domstolen (Върховният съд) акционерите на едно акционерно дружество могат по изключение да носят отговорност за задълженията на съответното дружество. Сред факторите, които могат да бъдат от значение в това отношение, биха могли да бъдат посочени нелоялно поведение или злоупотреби от страна на акционерите, липса на собствени капитали, както и факта, че това дружество не е имало за цел да извършва стопанска дейност.
- 21 Предвид тези съображения Hovrätten för Nedre Norrland решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
 - „1) Следва ли член 5, точки 1 и 3 от Регламент № 44/2001 [...] да се тълкуват в смисъл, че представляват изчерпателно изключение от основното правило по член 2 при спорове за обезщетение?
 - 2) Следва ли понятието „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“ в член 5, точка 3 от Регламент [№ 44/2001] да се тълкува в смисъл, че в обхвата на посочената разпоредба попада и иск на кредитор срещу член на управителния съвет на дружеството за ангажиране на отговорността на управителя за задължения на дружеството, поради това че същият не е изпълнил формални изисквания за контрол върху финансовото състояние на дружеството и е позволил то да продължи да извършва дейност и да поема нови задължения?
 - 3) Следва ли понятието „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“ в член 5, точка 3 от Регламент [№ 44/2001] да се тълкува в смисъл, че в обхвата на посочената разпоредба попада и иск на кредитор срещу акционер на дружество за ангажиране на отговорността на последния за задължения на дружеството, поради това че същият е позволил дружеството да продължи да упражнява дейността си, въпреки че е било с недостатъчен капитал и трябвало да се обяви в ликвидация?

- 4) Следва ли понятието „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“ в член 5, точка 3 от Регламент [№ 44/2001] да се тълкува в смисъл, че в обхвата на посочената разпоредба попада иск на кредитор срещу акционер на дружество, който се е ангажирал да плати задълженията на последното?
- 5) При положителен отговор на [втория въпрос], в Нидерландия или в Швеция следва да се счита, че са настъпили вредите, ако управителят е с местоживеене в Нидерландия, а нарушенията на неговите задължения са във връзка с шведско дружество?
- 6) При положителен отговор на [третия и четвъртия въпрос], в Нидерландия или в Швеция следва да се счита, че са настъпили вредите, ако акционерът е с местоживеене в Нидерландия, а дружеството е шведско?
- 7) При положение че в някои от посочените по-горе случаи трябва да се приложи член 5, точка 1 или 3 от Регламента, релевантен ли е с оглед на това прилагане фактът, че вземането е прехвърлено от първоначалния кредитор на друго лице?“.

По преюдициалните въпроси

По въпроси от първи и трети

- 22 С въпроси от първи до трети, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали понятието за „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“, съдържащо се в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, трябва да се разбира в смисъл, че в обхвата му попадат исковете, предявени от кредитор на акционерно дружество за ангажиране на отговорността за задълженията на това дружество, от една страна, на член на управителния му съвет, а от друга страна, на акционер на това дружество, тъй като са позволили последното да продължи да упражнява дейността си, въпреки че е било с недостатъчен капитал и е трябвало да бъде обявено в ликвидация.
- 23 В самото начало следва да се разгледа доводът на г-н Коот, че исковете срещу него са изключени от приложното поле на Регламент № 44/2001 съгласно член 1, параграф 2, буква б) от него, тъй като тези искове се основават на разпоредбите на шведското право, съгласно които акционерните дружества, чиито собствени средства са недостатъчни, се обявяват в ликвидация.
- 24 В това отношение следва да се напомни, че съгласно трайно установената съдебна практика член 1, параграф 2, буква б) от Регламент № 44/2001 изключва от приложното поле на този регламент само исковете, които произтичат пряко от производство по несъстоятелност и които са тясно свързани с него (в този смисъл вж. по-специално Решение от 2 юли 2009 г. по дело SCT Industri, C-111/08, Сборник, стр. I-5655, точка 21 и цитираната съдебна практика, както и Решение от 19 април 2012 г. по дело F-Тех, C-213/10, точка 29).
- 25 Както обаче следва от представената пред Съда преписка, както и от обясненията на шведското правителство в съдебното заседание, исковете по главното производство не са част от производство по несъстоятелност, а са предявени, след като за Sorperhill е открита процедура по оздравяване. Във всеки случай се налага изводът, както отбелязва Европейската комисия, че исковете по главното производство не представляват изключителни правомощия, които синдикът следва да упражнява в интерес на всички кредитори, а става дума за права, които ÖFAB е свободно да упражнява в свой собствен интерес.
- 26 При това положение следва да се приеме, че исковете в главното производство попадат в приложното поле на Регламент № 44/2001.

- 27 За да се даде отговор на въпроси от първи до трети, следва да се отбележи, от една страна, че съгласно постоянната съдебна практика понятията „дела, свързани с договор“ и „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“ по смисъла на член 5, точка 1, буква а) и точка 3 от Регламент № 44/2001 трябва да бъдат тълкувани самостоятелно въз основа на систематиката и целите на този регламент (вж. в този смисъл Решение от 25 октомври 2011 г. по дело eDate Advertising и Martinez, C-509/09 и C-161/10, Сборник, стр. I-10269, точка 38 и цитираната съдебна практика).
- 28 От друга страна, доколкото Регламентът заменя в отношенията между държавите членки Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела (ОВ L 299, 1972 г., стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 10, стр. 3), изменена с последователните конвенции относно присъединяването на новите държави членки към тази конвенция (наричана по-нататък „Брюкселската конвенция“), направеното от Съда тълкуване на разпоредбите на Конвенцията важи и за тези на посочения регламент, когато разпоредбите на тези общностни актове могат да се квалифицират като еквивалентни (вж. по-специално Решение по дело eDate Advertising и Martinez, посочено по-горе, точка 39 и цитираната съдебна практика).
- 29 Все пак член 2 и член 5, точка 1, буква а) и точка 3 от Регламент № 44/2001, относими към настоящото дело, що се отнася до разграничаването на съдебната компетентност, уредена с тези разпоредби, отразяват същата систематика като тази на член 2 и член 5, точки 1 и 3 от Брюкселската конвенция, и са формуирани по почти идентичен начин. С оглед на тази еквивалентност е важно да се гарантира съгласно съображение 19 от посочения регламент приемствеността в тълкуването на тези два акта (вж. по-специално Решение от 16 юли 2009 г. по дело Zuid-Chemie, C-189/08, Сборник, стр. I-6917, точка 19).
- 30 Така съгласно постоянната съдебна практика системата на предоставяне на общите правомощия, предвидени в дял II от Регламент № 44/2001, се основава на общото правило, установено в член 2, параграф 1 от него, че искове срещу лицата, които имат местоживее на територията на държава членка, се предявяват пред съдилищата на тази държава независимо от гражданството на страните. Единствено като изключение от това общо правило за компетентност на съдилищата по седалището или местоживееето на ответника дял II, раздел 2 от Регламент № 44/2001 предвижда някои правила за специална компетентност, между които и предвидената по член 5, точка 3 от този регламент (вж. в този смисъл Решение по дело Zuid-Chemie, посочено по-горе, точки 20 и 21, както и Решение от 12 май 2011 г. по дело BVG, C-144/10, Сборник, стр. I-3961, точка 30 и цитираната съдебна практика).
- 31 Освен това Съдът е приел, че тези правила за специална компетентност подлежат на стриктно тълкуване и не допускат тълкуване, излизащо извън хипотезите, изрично предвидени в посочения регламент (вж. в този смисъл Решение по дело Zuid-Chemie, посочено по-горе, точка 22 и цитираната съдебна практика).
- 32 При все това съгласно постоянната съдебна практика понятието „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“ по смисъла на член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 обхваща всяко искане, което има за цел да ангажира отговорността на ответника и което не се отнася до „дела, свързани с договор“ по смисъла на член 5, точка 1, буква а) от този регламент (вж., що се отнася до тълкуването на Брюкселската конвенция, Решение от 27 септември 1988 г. по дело Kalfelis, 189/87, Recueil, стр. 5565, точка 18, Решение от 26 март 1992 г. по дело Reichert и Kockler, C-261/90, Recueil, стр. I-2149, точка 16, Решение от 27 октомври 1998 г. по дело Réunion européenne и др., C-51/97, Recueil, стр. I-6511, точка 22, както и Решение от 17 септември 2002 г. по дело Tacconi, C-334/00, Recueil, стр. I-7357, точка 21).

- 33 В това отношение следва да се отбележи, от една страна, че не може да се приеме, че понятието за „дела, свързани с договор“ по смисъла на член 5, точка 1, буква а) от Регламент № 44/2001 обхваща случаи, в които не съществува никакво задължение, поето свободно от една страна към друга. Така прилагането на правилото за специална компетентност, предвидена за дела, свързани с договор в посочения член 5, точка 1, буква а) от Регламент № 44/2001, предполага създаване на правно задължение при свободното съгласие на едно лице към друго, на което се основава искът на ищеца (вж., що се отнася до тълкуването на Брюкселската конвенция, Решение от 20 януари 2005 г. по дело Engler, C-27/02, Recueil, стр. I-481, точки 50 и 51, както и Решение от 14 март 2013 г. по дело Česká spořitelna, C-419/11, точки 46 и 47 и цитираната съдебна практика).
- 34 От друга страна, съгласно постоянната съдебна практика деликтната или квазиделиктната отговорност може да бъде взета предвид само при условие че бъде установена причинно-следствена връзка между вредата и събитието, причинило тази вреда (вж., що се отнася до тълкуването на Брюкселската конвенция, Решение от 30 ноември 1976 г. по дело Bier, наречено „Mines de potasse d’Alsace“, 21/76, Recueil, стр. 1735, точка 16, както и Решение по дело Zuid-Chemie, посочено по-горе, точка 28 и цитираната съдебна практика).
- 35 Що се отнася до исковете в главното производство, от представената на Съда преписка е видно, че те имат за цел да ангажират отговорността на г-н Koot като управител на Copperhill, съгласно глава 25, член 18 от Закона за акционерните дружества, както и тази на Evergreen като акционер на това дружество, по силата на дерогирането на ограничената отговорност, така както е развита в съдебната практика на Högsta domstolen.
- 36 Както следва също от преюдициалното запитване, посочените искове се основават не на задължение, поето свободно от едната от тези страни към другата, а на твърдението, че управителят на Copperhill, който не е изпълнил определени формални изисквания за контрол върху финансовото състояние на това дружество, както и основният акционер на това дружество са пренебрегнали правните си задължения, като са позволили на дружеството да продължи да упражнява дейността си, въпреки че е било с недостатъчен капитал и е трябвало да бъде обявено в ликвидация. Съгласно приложимото законодателство този управител и този акционер могат евентуално да носят отговорност за задълженията на Copperhill.
- 37 Макар обаче целта на исковете по главното производство да е ангажиране на отговорността на този управител и на този акционер за задълженията на Copperhill, посочените искове преди всичко дават възможност на кредиторите да получат плащане на вземанията си, за които — понеже управителят и акционерът на това дружество не са изпълнили правните си задължения — не са могли да бъдат удовлетворени напълно от посоченото дружество. В настоящия случай по този начин посочените искове целят поправка на вредата, породена от факта, че Toréns и Kakelmässan са извършили работи за Copperhill, без да могат след това да получат от това дружество плащане на всички дължими от него суми за тези работи.
- 38 Следователно исковете по главното производство попадат в обхвата на член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, без това да засяга квалификацията на други искове, които биха могли да бъдат предявени срещу управител или акционер на едно дружество.
- 39 В това отношение шведското и гръцкото правителство поддържат, че квалификацията на исковете по главното производство предвид член 5, точки 1 и 3 от Регламент № 44/2001 — тъй като тяхната цел е да се ангажира отговорността на управителя или на акционера на дадено акционерно дружество за задължения на това дружество — би трябвало да следва квалификацията на задълженията на дружеството като договорни или извъндоговорни задължения в зависимост от случая.
- 40 Това тълкуване не може да се приеме.

- 41 Всъщност то би довело до множество юрисдикции, компетентни да разгледат иски за установяване на едно и също неправомерно поведение на управителя или на акционера на съответното дружество, в зависимост от естеството на различните задължения на това дружество, които могат бъдат предмет на такива иски. В такъв случай обаче целта за близост на правилата за специалната компетентност, посочени в член 5, точки 1 и 3 от Регламент № 44/2001, основани на наличието на особено тясна връзка между договора или мястото, където е настъпило вредоносното събитие и съда, който трябва да го разгледа (в този смисъл вж. по-специално Решение по дело 25 февруари 2010 г. по дело Car Trim, C-381/08, Сборник, стр. I-1255, точка 48 и цитираната съдебна практика, както и Решение от 16 май 2013 г. по дело Melzer, C-228/11, точка 26 и цитираната съдебна практика), се противопоставя на възможността определянето на компетентната юрисдикция да зависи от естеството на задълженията на съответното дружество. По-нататък, що се отнася до ответник, който е отговорен за задължения на друго, следва да се отбележи, че подобно тълкуване на правилата за компетентност, предвидени в член 5 от този регламент, не би било предвидимо в степента, изисквана от съображение 11 от посочения регламент.
- 42 Предвид гореизложените съображения на въпроси от първи до трети следва да се отговори, че понятието „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“, съдържащо се в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, трябва да се разбира в смисъл, че обхваща иски като разглежданите в главното производство, предявени от кредитор на акционерно дружество за установяване на отговорността за задълженията на това дружество, от една страна, на член на управителния му съвет, а от друга страна, на акционер на това дружество, тъй като са позволили последното да продължи да упражнява дейността си, въпреки че е било с недостатъчен капитал и е трябвало да бъде обявено в ликвидация.

По четвъртия въпрос

- 43 С четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция иска да ес установи дали понятието за „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“ в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 следва да се тълкува в смисъл, че в обхвата на посочената разпоредба попада иск, предявен от кредитор срещу акционера на дружество, който се е ангажирал да плати задълженията на последното.
- 44 В това отношение следва да се напомни, че задача на националните юрисдикции е да предоставят на Съда фактическите или правните обстоятелства, които са необходими, за да отговори по полезен начин на поставените му въпроси (Решение от 14 септември 1999 г. по дело Gruber, C-249/97, Recueil, стр. I-5295, точка 19 и Решение от 8 септември 2011 г. по дело Rosado Santana, C-177/10, Сборник, стр. I-7907, точка 33).
- 45 Както следва от постоянната съдебна практика, необходимостта да се даде тълкуване на правото на Съюза, което да е от полза за националния съд, изисква последният да определи фактическия и правен контекст, в който се вписват поставените от него въпроси, или най-малко да обясни фактическите хипотези, на които те се основават (вж. по-специално Решение от 17 февруари 2005 г. по дело Viacom Outdoor, C-134/03, Recueil, стр. I-1167, точка 22, Решение от 12 април 2005 г. по дело Keller, C-145/03, Recueil, стр. I-2529, точка 29 и Решение от 1 декември 2011 г. по дело Rainer, C-145/10, Сборник, стр. I-12533, точка 46).
- 46 При все това обаче в случая се налага изводът, че по четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция само сочи, че Evergreen било „обещало“ да удовлетвори Toréns и Kakelmässan или да предостави на Copperhill необходимите за това средства, без обаче да уточнява фактическите обстоятелства на това „обещание“, нито правното основание или предмета на иска, предявен срещу автора на посоченото „обещание“. При тези обстоятелства преюдициалното запитване не позволява на Съда да извърши полезно тълкуване на член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001.

47 Ето защо следва да се приеме, че четвъртият въпрос е недопустим.

По петия и шестия въпрос

- 48 С петия и шестия си въпрос, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали понятието „място, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие“, съдържащо се в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, трябва да бъде тълкувано в смисъл, че що се отнася до исковете, чиято цел е да се ангажира отговорността за задълженията на акционерно дружество на член на управителния съвет, както и на акционер на това дружество, това място е в държавата членка по седалището на посоченото дружество.
- 49 За да се отговори на тези въпроси, следва да се напомни, от една страна, че съгласно постоянната съдебна практика правилото за специална компетентност, предвидено в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 като изключение от общото правило за компетентност на съдилищата по седалището или местоживеенето на ответника, се основава на наличието на особено тясна връзка между спора и юрисдикциите по мястото, където е настъпило вредоносното събитие, която обосновава предоставянето на компетентност на тези юрисдикции за целите на доброто правораздаване и надлежната организация на процеса (вж. в този смисъл Решение по дело eDate Advertising и Martinez, посочено по-горе, точка 40 и Решение от 25 октомври 2012 г. по дело Folien Fischer и Fofitec, C-133/11, точка 37 и цитираната съдебна практика).
- 50 Всъщност по дела относно деликтна или квазиделиктна отговорност съдът по мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие, по принцип е най-подходящият да се произнесе по-специално поради близостта на спора и улесненото събиране на доказателства (вж. по-специално Решение по дело Folien Fischer и Fofitec, посочено по-горе, точка 38 и цитираната съдебна практика).
- 51 От друга страна, изразът „място, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие“, който се съдържа в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, се отнася едновременно до мястото на настъпване на вредата и до мястото на настъпване на събитието, което е причинило тази вреда, поради което ищецът може по свой избор да предяви иск срещу ответника пред съда в едното или другото място (вж. Решение по дело Folien Fischer и Fofitec, посочено по-горе, точка 39 и цитираната съдебна практика). Тези две места могат да създадат съществена връзка от гледна точка на съдебната компетентност, тъй като в зависимост от обстоятелствата всяко от тях може да бъде източник на особено полезна за доказването и организацията на процеса информация (вж. Решение по дело eDate Advertising и Martinez, посочено по-горе, точка 41 и цитираната съдебна практика).
- 52 Така, когато става дума за исковете по главното производство, предявени от кредиторите на акционерно дружество срещу управителя и основния акционер на това дружество, с мотива че те са пренебрегнали правните си задължения, що се отнася до това дружество, мястото на настъпване на причинилото вредата събитие трябва да е висока степен предвидимо както за ищите, така и за ответниците. Също така при тези условия трябва да е налице, от гледна точка на доброто правораздаване и надлежната организация на процеса, особено тясна връзка между предявените от ищите искове и посоченото място.
- 53 В това отношение следва да се отбележи, че в положение като разглежданото в главното производство, което се отнася до искове, основани на твърдението, че управителят и основният акционер на Copperhill не са изпълнили правните си задължения за контрол върху финансовото състояние на това дружество и относно продължаването на дейността му, въпреки че е било с недостатъчен капитал и е трябвало да бъде обявено в ликвидация, става дума не за

финансовото състояние или дейността на посоченото дружество сами по себе си, а за извода, който следва да се направи относно евентуалната липса на контрол, възложен на управителя или акционера.

- 54 От представената на Съда преписка е видно, че в периода, през който са се осъществили спорните факти, седалището на Copperhill е в община Åre, разположена в съдебния район на Östersunds tingsrätt, където през посочения период това дружество извършва дейност и построява хотел. При тези обстоятелства е явно, че извършваните дейности, както и съответното финансово състояние са свързани с това място. Във всеки случай информацията за финансовото състояние и дейността на това дружество, необходима за изпълнението на задълженията за управление, възложени на управителя и на акционера, би трябвало да е налице на това място. Същото се отнася и за информацията относно твърдяното неизпълнение на посочените задължения. Запитващата юрисдикция следва да провери верността на тази информация.
- 55 При това положение на петия и шестия въпрос следва да се отговори, че понятието „място, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие“, съдържащо се в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, трябва да бъде тълкувано в смисъл, че що се отнася до исковите, чиято цел е член на управителния съвет, както и акционер на акционерно дружество, да поемат отговорността за задълженията на това дружество, посоченото място е онова, което има връзка с извършваните от дружеството дейности, както и свързаното с тях финансово състояние.

По седмия въпрос

- 56 Със седмия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали при обстоятелства като разглежданите в главното производство за определянето на компетентната юрисдикция по член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 има значение фактът, че първоначалният кредитор е прехвърлил въпросното вземане на друг.
- 57 В това отношение следва да се напомни, от една страна, както бе подчертано в точка 41 от настоящото решение, че правилата за специална компетентност, посочени в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, отговарят на целта за близост и се основават на наличието на особено тясна връзка между договора или мястото, където е настъпило вредоносното събитие, и съда, който трябва да ги разгледа. Спор относно с вземания, които е „по дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“, по принцип обаче продължава да има тясна връзка с мястото, където е настъпило вредоносното събитие, макар съответните вземания да са били прехвърлени.
- 58 От друга страна, следва да се отбележи, че да се приеме, че извършено от първоначалния кредитор прехвърляне на вземания може да има значение при определянето на компетентната юрисдикция по член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, би било в противоречие и с една от целите на този регламент, напомнена в съображение 11 от него — че правилата за компетентността трябва да са във висока степен предвидими.
- 59 Предвид гореизложените съображения на седмия въпрос следва да се отговори, че при обстоятелства като разглежданите в главното производство за определянето на компетентната юрисдикция по член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 няма значение фактът, че първоначалният кредитор е прехвърлил въпросното вземане на друг кредитор.

По съдебните разноси

⁶⁰ С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

- 1) Понятието „дела относно [деликтна или квазиделиктна отговорност]“, съдържащо се в член 5, точка 3 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, трябва да се разбира в смисъл, че обхваща искове като разглежданите в главното производство, предявени от кредитор на акционерно дружество за ангажиране на отговорността за задълженията на това дружество, от една страна, на член на управителния му съвет, а от друга страна, на акционер на това дружество, тъй като са позволили последното да продължи да упражнява дейността си, въпреки че е било с недостатъчен капитал и е трябвало да бъде обявено в ликвидация.
- 2) Понятието „място, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие“, съдържащо се в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, трябва да бъде тълкувано в смисъл, че що се отнася до исковете, чиято цел е ангажиране на отговорността на член на управителния съвет, както и на акционер на акционерно дружество, за задълженията на това дружество, посоченото място е онова, което има връзка с извършваните от дружеството дейности, както и свързаното с тях финансово състояние.
- 3) При обстоятелства като разглежданите в главното производство за определянето на компетентната юрисдикция по член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 няма значение фактът, че първоначалният кредитор е прехвърлил съответното вземане на друг кредитор.

Подписи